

Sygn. akt IV CSK 607/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko E. T. i Z. T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 czerwca 2020 r.,

skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 22 czerwca 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L. wyrokiem z dnia 19 lutego 2018 r. zasądził solidarnie od pozwanych E. T. i Z. T. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 53.853,55 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 września 2017 r. do dnia zapłaty i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną oddalił apelację pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego.

W sprawie ustalono, że w dniu 7 października 2010 r. Bank (...) S.A. w W. udzielił Z. T. kredytu na działalność gospodarczą w kwocie 40.000 zł. Zabezpieczenie wierzytelności banku z tytułu tego kredytu stanowił weksel *in blanco* wypełniony przez Z. T. wraz z deklaracją wekslową, poręczony przez jego żonę - E. T. Pozwani nie wywiązali się z obowiązku spłaty kredytu. W dniu 5 kwietnia 2012 r. Bank (...) wypowiedział umowę kredytu Z. T. i zawiadomił o tym poręczyciela E. T. Zadłużenie nie zostało uregulowane. W dniu 30 listopada 2016 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy sprzedaży przeniósł wierzytelności przysługujące mu względem kredytobiorców na rzecz powoda. Z treść załącznika do umowy przelewu wierzytelności wynika, że przeniesiona została również wierzytelność wynikająca z umowy (...) z dnia 7 października 2010 r. zawartej z pozwanym. O przeniesieniu wierzytelności wraz z wezwaniem do spłaty zadłużenia pozwani zostali poinformowani listownie wraz ze wskazaniem wysokości aktualnego zadłużenia.

Opierając się na tych ustaleniach, Sądy obu instancji uznały powództwo za zasadne w całości. Sąd Okręgowy podkreślił, że pozwani, kwestionując wysokość zadłużenia, nie zdołali wykazać nieprawidłowości w przedstawionym rozliczeniu sporządzonym w oparciu o postanowienia umowy kredytowej; nie zgłosili wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń, a w konsekwencji nie zdołali przeciwstawić się żądaniu powoda.

W skardze kasacyjnej, opartej na obu podstawach określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., pozwani wnieśli o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w całości

i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W ramach pierwszej podstawy kasacyjnej skarżący zarzucili naruszenie art. 117 § 2 k.c., art. 118 k.c. i art. 120 § 1 k.c.

Drugą podstawę kasacyjną skarżący wypełnili zarzutami naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji ma obowiązek ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji, co oznacza nakaz wzięcia pod uwagę wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Granice apelacji wyznaczają zatem ramy, w których sąd drugiej instancji powinien rozpoznać sprawę na skutek jej wniesienia; określają je sformułowane w apelacji zarzuty i wnioski. Ponadto sąd drugiej instancji, w ramach ustalonego stanu faktycznego, zobligowany jest zastosować z urzędu właściwe prawo materialne (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, Nr 6, poz. 55). Z tych względów sąd rozpoznający apelację powinien odnieść się do wszystkich zdarzeń i zarzutów zgłoszonych w postępowaniu apelacyjnym, które mogły spowodować skutki materialnoprawne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt II CSK 29/18, nie publ.).

W postępowaniu apelacyjnym art. 328 § 2 k.p.c. stosuje się odpowiednio (art. 391 § 1 k.p.c.). Uzasadnienie sądu apelacyjnego nie musi zatem spełniać wszystkich wymagań stawianych uzasadnieniu orzeczenia sądu pierwszej instancji; powinno zawierać takie elementy, które ze względu na treść apelacji i na zakres rozpoznania, są niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Uzasadnienie orzeczenia musi być zrozumiałe i dokładnie wyjaśniać, na jakich ustalonych przez sąd faktach wyrok został oparty oraz, w jaki sposób zostały one ocenione w ramach zastosowanych przepisów prawa materialnego. Wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia w orzeczeniu sądu drugiej instancji polega na ocenie wszystkich istotnych zarzutów prawnych podniesionych w apelacji (zob. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt III CSK 288/08, nie publ., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 2010 r., sygn. akt II PK 46/10, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn. akt I PK 168/10, nie publ.). W judykaturze utrwalił się pogląd, zgodnie z którym o naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c. można mówić wyjątkowo w tych przypadkach, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawiera wszystkich koniecznych elementów bądź dotknięte jest brakami uniemożliwiającymi kontrolę rozstrzygnięcia (zob.m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt I UK 325/10, nie publ.; z dnia 6 lipca 2011 r., sygn. akt I CSK 67/11, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2011 r., sygn. akt I CSK 581/10, nie publ.; z dnia 28 listopada 2014 r., sygn. akt I CSK 735/13, nie publ.; z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CSK 266/17, nie publ.).

Trafnie zarzucili skarżący, że Sąd drugiej instancji - z naruszeniem art. 328 § 2 k.p.c. - nie odniósł się w uzasadnieniu wyroku w jakimkolwiek sposób do podniesionych przez pozwanych w apelacji zarzutów dotyczących przedawnienia roszczenia, koncentrując swoją uwagę wyłącznie na zarzutach odnoszących się do braku legitymacji czynnej oraz kwestionujących ocenę wywiązania się przez powoda z obowiązku wykazania wysokości dochodzonej należności. Zaniechanie to uniemożliwiło Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie właściwej kontroli kasacyjnej rozstrzygnięcia oddalającego apelację.

Odniesienie się osobno do każdego z zarzutów podniesionych w apelacji nie jest bezwzględnym warunkiem prawidłowego rozpoznania sprawy przez Sąd drugiej instancji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt I CSK 659/15, nie publ.; z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CSK 266/17, nie publ.). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia tych minimalnych wymagań, co uniemożliwia skuteczne odparcie również zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c.

Uznanie drugiej podstawy kasacyjnej za uzasadnioną powoduje, że ocena zarzutów prawa materialnego byłaby przedwczesna. Skuteczne powołanie podstawy naruszenia prawa materialnego wchodzi bowiem zasadniczo w

rachubę jedynie wtedy, gdy ustalony w postępowaniu apelacyjnym stan faktyczny, stanowiący podstawę zaskarżonego orzeczenia, nie budzi zastrzeżeń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., sygn. akt II CKN 60/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 128).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

jw